

Motion till riksdagen

1987/88:Ju19

av Göran Ericsson m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:98 om knivförbud i vissa fall m. m.

I ökande utsträckning förekommer att knivar och andra vapen kommer till användning vid våldsbrott. Denna utveckling har skapat en utbredd oro hos allmänheten. Det är mot denna bakgrund befogat att lagstifta om förbud mot att i vissa fall bära knivar och andra farliga föremål.

Propositionens lagförslag är väl avvägt. Av särskilt värde är att förbudets omfattning begränsats så att det inte avser situationer där knivinnehav framstår som befogat. Enligt vår mening har emellertid en av undantagsreglerna givits en alltför snäv utformning.

Enligt 1 §, andra stycket, andra punkten skall förbudet mot att bära knivar m. m. inte gälla "om föremålet skall användas vid arbete på platsen". Enligt specialmotiveringen skall detta undantag inte ge "rätt för t. ex. en deltagare i publiken att medföra en kniv, som han avser att använda som arbetsredskap vid ett senare tillfälle eller som han nyss har använt. I det fallet kan ju kniven knappast anses buren som ett led i ett arbete på platsen."

Om undantagsregeln skall vara så begränsad som departementschefen föreslår kommer den ge upphov till olägenheter. Många människor bär kniv för att använda den i olika praktiska sysslor, utan att därför kunna sägas yrkesmässigt inneha kniven. Vi menar att utformningen av undantagsregeln rimmar illa med vad departementschefen anför på sidan 16 i propositionen. Där sägs: "Avslutningsvis kan framhållas att undantagsreglerna bör tillämpas med förnuft och generositet, så att inte knivförbudet med fog uppfattas som ett otillbörligt ingrepp i den personliga friheten. Man bör vid tillämpningen hålla i minnet att knivförbudet är avsett att i första hand träffa ett sådant innehav av knivar, som ökar risken för att våldshandlingar inträffar och inte fall då innehavet framstår som nödvändigt eller harmlöst för ett naturligt betraktelsesätt."

Mot denna bakgrund bör det aktuella undantaget gälla kniv som skall användas eller som har använts vid arbete eller annan praktisk verksamhet. Det bör inte heller krävas att arbetet m. m. skall vara förlagt just till platsen där den offentliga tillställningen eller allmänna sammankomsten äger rum.

Vi vill vidare beröra den allmänna utformningen av första paragrafens undantagsregler. De kan eventuellt tolkas så att det skall åvila den tilltalade att bevisa att en undantagsregel är tillämplig och att han därför skall vara fri från ansvar. Det bör vara tillräckligt att den tilltalade gör en invändning om att undantagsreglerna är tillämpliga. Det får alltså inte bli så att åklagarens

bevisbörda för att ett brott har begåtts på något sätt begränsas i sådana situationer.

I motionen har lagts fram förslag som medför lagändringar. Det bör ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderliga sådana ändringar.

Mot. 1987/88
Ju19

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utformning av undantagsregler och bevisbörda.

Stockholm den 16 mars 1988

Göran Ericsson (m)

Gösta Bohman (m)

Nic Grönvall (m)

Per-Olof Strindberg (m)

